

I. A tiltott pornográf felvétellel való visszaélés bűncselekménye

A cikkem témája az internetes pedofília, vagy jogszabály címe szerint a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés.

A tanulmány felvázolja azokat a problémákat, amikkel szembesülhet a szülő, a nyomozóhatóság egy-egy eljárásban.

Az első részben az általánosság szintjén, a számítógépes bűncselekmények ezen típusát vizsgálom. Ezt követően az 1978. évi törvény, a jelenleg hatályos büntető törvénykönyvünk 204.§-a a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés bűncselekményét elemzem, majd pedig a 1998.évi XIX. törvény, a Büntetőeljárásról szóló törvénynek a kényszerintézkedésekre, a nyomozásra vonatkozó megfelelő szakaszait vizsgálom.

Továbbá a nyílt nyomozati cselekményeket, valamint a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtést illetve adatszerzés lehetőségén keresztül vázoló, hogy milyen nehézségekbe ütközik ennek a bűncselekménynek a felderítése.

Az internetes bűncselekmények jellemzői általában:

- anonimitás
- gyorsaság
- magas fokú látencia
- a sértettek nagy száma
- nemzetközi, határokat átlépő bűncselekmények
- az áldozati oldalon az életkor igen széles sávban mozog

Bővebben:

1. Az anonimitás, vagy név nélkülség a bűnelkövető tevékenységét elősegíti, ám a nyomozó hatóság munkáját nem. Egy-egy honlapra (közösségi oldalra) történő regisztráció vagy email-fiók létrehozása valós név vagy személyi adat hiányában Magyarországon és még számtalan más országban nem bűncselekmény.

Aki nem vállalja fel saját személyazonosságát még nincs bűnelkövetői szándéka feltétlenül, csak valamilyen okból nem kíván saját neve alatt szerepelni (pl.: munkahelye miatt).

Akad azonban olyan személy is, aki éppen azért nem akarja igazi személyazonosságát megadni, mert így kívánja a hatóság munkáját megnehezíteni.

Az ilyen személyek kilétének felfedése néha tényleg nehéz, ugyanakkor pedig tévedésben van az, aki úgy gondolja, hogy abszolút felfedhetetlen marad kiléte, hiszen akár egy megfelelő program, vagy a nyomozó hatóság/ nemzetbiztonsági szolgálatok részére a törvényben biztosított titkos információgyűjtés¹ esetleg a titkos adatszerzés² igénybevételével kiléte megállapítást nyerhet.

2. Az adatok, információk gyorsasága miatt sikerül egyre nagyobb teret hódítani a világhálónak. A számítástechnika, technológia olyan ütemben fejlődik, hogy az, egyik nap még kiváló vírusirtó program volt, másnap már elavulttá válik, és nem nyújt védelmet az illetéktelen behatolókkal szemben az adatok, információk megismerésében.

Az adatok, információk hatalmas sebessége, tömege az, ami hasznossá és szinte nélkülözhetetlenné tette a világhálót. Pozitív hatása van a kereskedelemre, a művészetre, a tudományra, az oktatásra és még lehetnek folytatni, hogy mennyi mindenre. De ugyanakkor sajnos az információ áramlásának gyorsaságát és tömegmértékű megjelenését kihasználja a szervezett bűnözés is.

A gyorsaság egyúttal a nyomozó hatóság munkáját is megnehezíti, mivel a bizonyítékok beszerzése, rögzítése épp a gyorsaság miatt ellehetetleníti a bűncselekmény felderítését, az elkövetők megállapítását. Szükségessé vált a bűnüldöző szervek technikai, elméleti-és gyakorlati képzése, felkészítése, gyorsabb reagálása a számítástechnika napi szintű változása miatt.

3. A magas fokú látencia azt jelenti, hogy a bűncselekmény elkövetése sokszor rejtve marad nemcsak a hatóságok, hanem még a sértettek előtt is (gondoljunk az

---

¹1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről szóló tv. 69. § (1) bekezdése a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés

²1998. évi XIX. törvény 201. § a titkos adatszerzésre vonatkozó szabályok

adathalászatra, a bankkártyával való visszaélésre vagy a személyes adattal való visszaélésre, ...stb).

Nem egy alkalommal valósult meg a tiltott pornográf felvétellel való visszaélést oly módon, hogy a közösségi oldalakra feltett képeket, videókat használtak fel az elkövetők (például azért, mert maga a kép is alkalmas arra, hogy az némelyekben szexuális vágyat ébresszen) a képen szereplők tudta nélkül.

4. A sértettek nagy száma az előző két pontban meghatározott jellegzetességgel is összefügg, hiszen mint már utaltam rá, épp a gyorsaság valamint a magasfokú látencia miatt későn vagy egyáltalán nem észlelik azt, hogy tiltott pornográf felvétellel való visszaélés bűncselekményének a sértettjeivé váltak. Az elővigyázatosság hiánya, a fiatalok könnyelműsége a fiataloknak, vagy a szülők nemtörődömsége miatt a tinédzserek áldozatokká válhatnak. A számítástechnika, a modern technika fejlődésében megcserélődtek a szerepek, hiszen a fiatalok magabiztosan használnak minden újdonságot, ismerik nyelvezetét, míg az „idősebb korosztály”, a szülők, szinte félve, tapasztalatlanul neteznek, a rövidítéseket, a nyelvezetet pedig annyira sajátítják el, amennyire gyermekeik megtanítják nekik.

5. Már maga a számítógépes környezet is feltételez egy nemzetközi jelleget. A virtuális térben nincsenek államok, nincsenek határok. Ezt a tényt dokumentálta először a Cyber Crime Egyezmény³.

Az internet épp arról szól, hogy határok és korlátok nélkül legyünk képesek ismereteket, kapcsolatokat tartani.

Szerencsére nemcsak a bűnözők gondolkodnak a nemzetköziségben, élnek vissza a szabályozatlansággal, hanem már a törvényalkotók, a bűnüldöző szervek is igyekeznek olyan szabályokat hozni, egyezményeket- megállapodást kötni, kapcsolatokat kialakítani, amellyel eredményesen tudnak fellépni a nemzetközi szintén.

A fent felsoroltakon kívül valamennyi számítógéppel kapcsolatos bűncselekmény típusoknál lehetne még szélesíteni vagy újabbakkal kiegészíteni a jellemzőket a technika gyors változása és az elkövetők leleményességének köszönhetően.

---

³ 2001. november 12-én Budapesten elfogadott Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezmény

A törvényalkotók - a bűnüldöző szervek tapasztalatait felhasználva –helyi szabályozással a joghézagok „betöltésére” törekednek, míg a jogalkalmazók a nemzetközi egyezmények/megállapodások alapján országok közötti kapcsolatok kialakításával eredményes fellépést érhetnek el.

II. Társadalmi szempontból jelentkező problémák

Az internet használatának, a számítástechnikában alkalmazott eszközrendszernek a felhasználók száma (*pl. gyerekek, fiatalok, középkorúak, nők és férfiak nemre, iskolai végzettségre tekintet nélkül*) és használat tartalma (*ismereteink, tudásunk bővítésére, véleményünk megosztására, munkavégzésre, levelezésre stb.*) miatt jelentősége a világban mindenhol és minden területen figyelmet igényel.

Ezért internetes világhálón terjedő tartalmak hatását illetve veszélyét - elsősorban is - a kiskorúakra/fiatalkorúakra nézve vizsgálom.

A számítástechnika terjedésével a veszélyeztetett korosztály is kiszélesedett. Napjainkban - sajnos - egyre több hír szól a gyerekeket ért bántalmazásról, az őket érő szexuális erőszakról.

A fiatalok rengeteg időt töltenek az interneten, elsősorban a közösségi oldalakon. A barátaikkal vagy ismeretlen ismerősökkel chatelnek, leveleznek. Ezeket a beszélgetéseket a szülők nem ellenőrzik, vagy ha mégis sikerül elcsípniük egy-egy kommunikációt, akkor a rengeteg rövidítéstől, szlengtől, szimbólumoktól, hangulatjelektől nem is értik meg annak tartalmát.

A szülői „naivitással” a fiatalok visszaélhetnek, ez a visszaélés nem feltétlenül jelent szándékosságot a fiatal részéről. Nincs meg a szükséges élettapasztalata, pedig sok bajt meg lehetne előzni, ha a felmenőjükkal megosztanák tapasztalásaikat, „élményeiket”.

Divattá vált a közösségi oldalak használata, alkalmazása az okos telefonokra telepítve. Így minden történést tudnak „dokumentálni” az üzenőfalon és láthatóvá tenni azt ismerősük részére, akik nagy LÁJK-kal és hozzászólással üdvözlnek az eseményeket. Egy-egy rosszul beállított vagy éppen be nem állított profil vagy adatlap következtében idegen emberek oldalán is megjelenhet, hogy ki és hol tartózkodik éppen, milyen ruhában van és milyen autót vásárolt, vagy éppen mit csinál.

A használók „őszinteségi rohamával” vissza lehet élni. Jobb esetben csak az adatokból következtetnek a jelszóra, amivel visszaélnék, de rosszabb esetben nyaralásunk alkalmával betörhetnek a lakásba is.

Ezek a közösségi oldalak alkalmasak lehetnek arra is, hogy személyes adatainkon kívül, fényképeinkkel visszaéljenek illetéktelen személyek úgy, hogy talán soha nem derül rá fény. Olyan honlapokra kerülhet fel akár a saját fényképünk, akár szeretteink fényképe, amiről álmodni sem mernénk.

Úgy gondolom, mivel már jó pár éve hódítanak a közösségi oldalak, elmúlt mindenki az a versenyszellemnek nevezhető gyűjtögetés, amikor boldog-boldogtalant felvettek az ismerősök listájára és versengtek a másikkal, hogy kinek van több ismerőse.

Egy jó adatvédelmi beállítással, megválogatott ismerősökkel csökkenteni lehet a veszélyét annak, hogy adatainkkal visszaéljenek.

Ma már szinte szükségtelenné vált, hogy a szülő nevelési vagy megelőzési célzattal leüljön gyermekével és szexuális felvilágosítást tartson neki. A modern szülő egyszerűen leülteti a gyereket a számítógép elé és keres egy weboldalt, amin felnőtt tartalmú filmek vannak és letölti azt⁴. A gyerekek pedig sajnos sokszor meg sem lepődnek, mivel ők is látták már ezt a honlapot, ha a szülő a nem gondoskodott egy megfelelő szűrő programról. Ha gondoskodott, akkor pedig idegen számítógépen nagy eséllyel már láttak hasonló filmet.

Sajnos az interneten szabadon hozzáférhetőek, letölthetőek olyan pornográf tartalmú filmek amikben a szereplők még nem töltötték be a 18. életévüket, köszönhetően a sok aberrált, beteg embernek, akiket a gyerekekkel vagy legalábbis fejletlen testalkatú személyekkel/ lányokkal készült pornófilm hoz izgalomba. Ők a pedofilok.

A pedofília szó a Wikipedia szerint: *(görög eredetű szó) ...”gyermekszeretet. Manapság felnőtt emberek nemileg éretlen gyermekek iránti szexuális vonzódását értjük rajta. A pedofília a serdületlenekhez való vonzódást takarja, a serdüelőkhöz való szexuális vonzódást pedig efebofiliának hívják, de a köznyelv nem tesz különbséget a kettő között”*.⁵

Pedofiloknak nevezi a köznyelv tehát azokat a személyeket is akik 18. életévet be nem töltött gyermekkorúakkal létesítenek testi kapcsolatot, de azokat is pedofiloknak nevezik, aki bár nem létesítenek testi kapcsolatot gyermekkorú személyekkel, de a róluk szóló felvételektől lesznek „izgatottak”.

⁴ ezzel persze megvalósul egy másik bűncselekmény, a szerzői-vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése, de a szülők biztos, hogy nem ezen gondolkodnak, amikor túl akarnak lenni a felvilágosításon

⁵ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Pedof%C3%ADlia> (letöltve: 2012. május 10-én)

Különbséget köztük a Büntető Törvénykönyvünk tesz. Vagyis, azok akik, a gyermekekkel létesítenek szexuális kapcsolatot azok erőszakos nemi közösülés vagy megrontás büntettét valósítja meg⁶. Annál, aki 12. életévet be nem töltött személyt fajtalanságra vagy annak eltűrésére kényszerít, a szeméremsértés⁷ bűncselekménye állapítható meg.

A büntető törvénykönyvünkben a nemi erkölcs elleni bűncselekmények körében, a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés tényállásában bünteti a 18. életévet be nem töltött személyekről készült pornográf felvétel tartását, készítését, megszerzését, nagy nyilvánossághoz közvetítését, forgalmazását stb. rendeli büntetni.⁸ Ennél a deliktumnál a sértett még nem töltötte be a 18. életévét. A tényállásban a jogalkotó nem tesz különbséget, hogy 12 vagy 14 éves gyerek sérelmére követték-e el a cselekmény valamelyik alakzatát. A hétköznapi nyelvben ezeket a képeket egyszerűen pedofil képeknek nevezik, míg a képeket feltöltőket, letöltőket, a képeket készítőket pedofiloknak hívják.

Szükséges leszögezni, hogy a pedofil képek és az ún. „teen-sex” felvételek nem ugyanazt jelentik, habár a magyar nyelvben a tinédzser szót a tizenéves korosztályra használják.

Itt az elhatárolás az életkor. A „teen-sex” képek a 18-20 év körüli, tehát már nagykorú személyekről készült képek. Míg a pedofil felvételeket a láthatóan serdületlenekről készítik.

Az internet veszélyei a gyermekkorúakra

A 2001. november 12-én, Budapesten aláírt Cyber Crime Egyezmény, a számítástechnikai adatok tartalmával kapcsolatos bűncselekmények 9. cikkében a Gyermekpornográfiával kapcsolatos bűncselekmények 3. bekezdése szerint ...*”kiskorú” mindazon személy, aki még nem töltötte be a 18. életévét.*

Az Egyezmény lehetőséget ad minden aláíró félnek, hogy maga határozza meg a korcsoportot, de az 16. életévnél nem lehet alacsonyabb.⁹

Az életkor meghatározása, bár a magyar büntető törvénykönyv a tényállásban kifejezetten a 18. életévet határozza meg, és az azt be nem töltöttek sérelmére elkövetett cselekményt bünteti, mégis vita van, abban, hogy a mai fiatalok érettsége jóval hamarabb következik be, mint a felnőtté válásuk, ezért ezt a korhatárt alacsonyabban is meg lehetne határozni.

⁶ Btk. 197.§ és a megrontás a 201.§. A különbség többek között az, hogy hány éves személlyel létesít testi kapcsolatot

⁷ Btk. 198.§

⁸ 1978. évi IV. törvény a Büntetőtörvénykönyvről 204. § (1) - (7) bekezdésig

⁹ 2001. november 12-én aláírt Cyber Crime Egyezmény 9. cikk 3. bekezdése

Az interneten megtalálható, a gyermekkorúakra veszélyes tartalmakat két csoportra osztjuk: az egyik az illegális tartalmak, míg a másik csoportba a káros tartalmak vannak.

1. Az illegális tartalmak, azok a tartalmak, amik ellen hatósági fellépés szükséges. Ezek jogellenesen kerültek fel a világhálóra, így azok megosztása, nyilvánossághoz közvetítése büntetendő. Ilyen illegális tartalom többek között a gyermekkorúakról készült pornográf felvételek, szerzői- vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése büncselekménye („ingyenes” vagy emelt díjas sms-ért letölthető filmek, zenék, ...stb.), gyűlöletkeltésre alkalmas honlapok, a kábítószer terjesztéssel, előállítással kapcsolatos weboldalak.

A büntetőjogi lépésekre valamennyi nyomozást végző hatóság jogosult, akár feljelentést, akár saját észlelést követően.

2. A káros tartalmak alatt jelenleg azokat a weboldalakon elhelyezett tartalmakat értik, amely valamely alapjogot sérthetik, így például, ami a fiatalok egészségére, fejlődésére káros lehet. Ilyen káros tartalom az erőszakot tartalmazó oldalak, a különböző támogató honlapok¹⁰- így az öngyilkosságot, az anorexiát, a különböző életstílusokat- valamint azok az internetes oldalak, amelyek engedik a felnőtt tartalmat a gyermekek számára könnyen elérni.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (továbbiakban NMHH) által működtetett www.internethotline.hu weboldalon be lehet jelenteni a fiatalokra káros tartalmakat¹¹, miután az NMHH is csatlakozott a világ több országának internetes forródrótokat tömörítő nemzetközi InHope¹² szervezetéhez. A médiahatóságunk többek között ezzel kívánja felvenni a harcot a pedofilokkal szemben. Kérdés, hogy mennyire lesz sikeres?!

II.1. A tiltott pornográf felvétellel való visszaélés a jogalkotó szemével

¹⁰ véleményem szerint az öngyilkosságot támogató weboldal inkább az illegális határát súrolja, hiszen amennyiben az oldalról szereznek tippet azok a fiatalok, akik az öngyilkosság gondolatával játszanak, akkor akár a honlapról is kaphatnak megerősítést, vagy tippet az elkövetéshez (pl. 2011. 07.03-án két fiatal lány öngyilkos lett Budaörsön egy autóban, amely után elkezdtek vizsgálni, hogy az egyik honlapról vették az ötletet a cselekményük elkövetéséhez). Ilyen oldal még az anorexiás és bulémiások honlapja, ahol tippeteket adnak, hogy az elfogyáshoz.

¹¹ forrás: <http://www.nmhh.hu/?id=hir&cid=17706> (letöltve:2012. május 12.-én)

¹² InHope=International Association of Internet Hotlines

A jogszabály szövegét követve (dőlt betűvel szedve), a büntető eljárás során, ezek alapján kell megállapítani a bűncselekmény elkövetését¹³ és bizonyítani azt.

Btk. 204. §

- (1) Aki *tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről* vagy személyekről pornográf felvételt *megszerez, tart.....*
- (2) Aki *tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről* vagy személyekről pornográf felvételt *kínál, átad* vagy *hozzáférhetővé tesz.....*
- (3) Aki *tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről* vagy személyekről pornográf *felvételt készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik*, illetőleg ilyen felvételt a *nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz.....*
- (4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki *pornográf jellegű műsorban* *tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt* vagy személyeket *szerepeltet*.
- (5) ..... büntetendő, aki a (3)-(4) bekezdésben írt bűncselekmény elkövetéséhez *anyagi eszközöket szolgáltat*.
- (6) Aki *tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt*, vagy személyeket pornográf felvételen, avagy pornográf jellegű műsorban való *szereplésre felhív....*

A tényállás (7) bekezdése a fogalmakhoz értelmezést is ad¹⁴.

A tényállásban a jogalkotó, a Cyber Crime Egyezmény aláírását követően módosított annyiban a tényállást, hogy belefoglalta az interneten való terjesztést, amikor a (2) bekezdés szerint hozzáférhetővé teszi a felvételt, valamint a nagy nyilvánosság fogalmát, ami szintén az internetes bűncselekményekkel függ össze, illetve az aláírttal összhangban, annak megfelelő szöveget alkotott, mégsem tette egy laikus számára egyértelművé, hogy számítógépes környezetben követik el a jogellenes cselekményt.

¹³ Aminek bizonyítására figyelemmel kell lenni a nyomozás során, azokat dőlt betűvel emeltem ki

¹⁴ a) felvétel: a videó-, film-, vagy fényképfelvétel, illetőleg más módon előállított képfelvétel,
 b) pornográf felvétel: az olyan felvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremérintő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja,
 c) pornográf jellegű műsor: a nemiség súlyosan szeméremérintő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvéssel való megjelenítése.

III. A nyomozás nehézségeinek vizsgálata az eljárási törvényünk alapján

III.1. Az általánosság

1. A nyomozás feljelentés vagy saját észlelést alapján történik¹⁵.

A pedofil képeket tartalmazó honlapok általában külföldön,- főleg az Egyesült Államokban található szervereken vannak. Ez megnehezíti már rögtön a kezdetek kezdetén a nyomozást, hiszen megkeresést kell küldeni annak az országnak, ahol nagy valószínűséggel a weblapot üzemeltetik. A megkeresést az Interpolon vagy a NEBEKEN keresztül kell végezni. Ez fordítva is igaz, azaz, ha külföldön szereznek tudomást pedofil tartalmú honlapról, akkor a NEBEKEN keresztül értesítik a magyar hatóságot.

Az észlelést vagy külföldön található szerver esetén, a megkeresést, az adott ország nyelvére kell lefordítani. Ez már idővesztéssel jár. Az ezekre adott választ, megérkezést követően, magyarra kell lefordítani és ezt követően használja majd a nyomozó hatóság. Ez az oda-vissza levelezés, fordítás több hetet, hónapot vehet igénybe.

Általában a külföldi szervektől nagyon lassan jön meg a válasz, sürgetésre pedig a fent leírtak okán- vagyis az oda-vissza fordítás miatt- nincs mód.

A nyomozó hatóság saját észlelése történhet úgy, hogy más bűncselekmény miatt (pl. szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése esetén indult nyomozás során akár a honlapon, akár szerveren tárolt adatok átvizsgálása alkalmával) találnak gyermekekről készült pornográf tartalmú képeket. Ilyen esetben, az erre vonatkozó bizonyítékokat, el kell különíteni, és a rendőrség ilyen bűncselekményével foglalkozó osztályának haladéktalanul meg kell küldeni.

A feljelentés inkább szülőktől vagy tanárok által történik. Ők vehetnek észre olyan változást a gyermek hangulatában, és/vagy hirtelen megmagyarázhatatlanul sok kispénze lesz a csemetének, ami felkeltheti a gyanút és bizonyosságot is nyer számukra a bűncselekmény elkövetése.

---

¹⁵ az officialitás elve

Ők ilyen esetben tesznek feljelentést tenni. Ebben az esetben előfordulhat sajnós, hogy a szülő első reakciója miatt információk semmisülhetnek meg.

De, tiltott pornográf felvétellel való visszaélésnek minősül az is, amikor a fiatalok egymásról szexuális aktus közben készítenek felvételt, és ezeket nem (csak) interneten, hanem telefonon keresztül terjesztik egymás között. Ebben az esetben a nyomozás feljelentés vagy saját észlelés alapján történik.

2. A gyanúsított személyére vonatkozóan általánosságban elmondható, hogy főleg férfiak, de a másik nemből is vannak- elkövetők és sok esetben ezek a saját nemükhöz vonzódnak.

Elkövetőnek minősül mindenki, aki kiskorú személyről készít pornográf tartalmú képet, vagy aki ilyen képet tart, megszerz, hozzáférhetővé tesz, azzal kereskedik, kínál vagy átad.

A nyomozás során bizonyítani kell, hogy a képen szereplő személy még nem töltötte be a 18. életévét. Büntetőjogi szempontból irreleváns, hogy a sértett a nagykorúságát megelőzően házasságot kötött, így polgárjogilag nagykorúvá vált, mert a tényállás az életkort határozza meg! Tehát bizonyítani csak azt kell, hogy a képen szereplő személy vagy személyek testi fejlettségéről egyértelműen megállapítható, hogy még gyermek. Ennek bizonyítására három út van:

- a. orvos szakértőt kell kirendelni, aki a szakértői véleményében megközelítőleg meg tudja határozni az életkort vagy
- b. maga az eljáró nyomozó a képeken szereplőkről –egyértelműen meghatározható jellegzetességek miatt- kétséget kizáróan megállapítja, hogy 18 év alatti személyről van szó. (Jelentésben és az ahhoz csatolt képek a nyomozás során bizonyítékként a gyanúsított elé terjeszthetőek)
- c. Fontos azonban az is, hogy amennyiben a sértett életkora kérdéses, tehát testi adottságai miatt ugyanúgy lehet 24 éves, mint 16 éves, és a személyét felderíteni nem sikerült, úgy a Fővárosi Főügyészség 197/2007/I-1. számú állásfoglalása alapján, amennyiben a törvényi tényállás kimerítéséhez szükséges 18-dik életév betöltöttsége nem állapítható meg egyértelműen, úgy azt a terhelt részére nem lehet felróni.

„... nem rendelhető ki szakértő annak megállapítására sem, hogy a felvételen szereplő személy kiskorú-e. Az elkövető szándékára, tudatállapotára vonatkozó megállapítás ugyanis nem a tény-, hanem a jogkérdések körébe tartozik, az erre vonatkozó következtetéseket a jogalkalmazónak kell levonnia. Annak megállapítása, hogy a felvételeken nyilvánvalóan laikus számára is felismerhetően kiskorú szerepel, nem a szakértő, hanem a jogalkalmazó feladata. Ha ugyanis a hatóság a felvételen szereplő személy korát – különleges szakértelem hiányában – maga sem tudja megítélni, akkor az ilyen bizonytalan korú személyt ábrázoló felvétellel visszaélésért a laikus elkövető sem vonható felelősségre, mert joggal hivatkozhat ténybeli tévedésére.” [Büntethetőséget kizáró ok, Btk.22.§ (d) pontja]¹⁶

A Nemzeti Nyomozó Iroda erre a bűncselekményre „specializálódott” munkatársa arra a kérdésemre, hogy a pedofilok, hogyan, milyen módon szereznek tudomást egymásról, illetve a képekről, azt a választ adta, hogy „a Magyarországon eddig leplezett pedofil képek egy része régi sorozat, amiket főleg az USA-ban készítettek. Nagy részük recovered (azaz már megállapították a sértett személyazonosságát), pl. Amy sorozat. Az oldalakat egymás között terjesztik, de vannak erre külön rövidítések, pl. PTHC – PreTeen Hard Core¹⁷. Egyébként fájlmegosztókon és peer-to-peer hálózatokon keresik egymást: GigaTribe (a normál felhasználón kívül kb. 6 millió pedo), LimeWire, eMule, stb.” keresztül.

Ezek a személyek általában ritkán vannak weboldalakon, inkább webes fórumokban tartják a kapcsolatot. Külön speciális fórumokon, ahova regisztrációs eljárással lehet felkerülni, és amelynek külön feltételei vannak, éppen azért, hogy tényleg csak a hasonló érdeklődésű személyek lépjenek be.

Ez nehezítheti a nyomozást, de ezt a későbbiekben, a 4.) és az 5.) pontban majd részletezem.

1. Megvizsgálva a törvényi tényállást elmondható, hogy minden olyan 18. életévet be nem töltött személyről készült kép, amely alkalmas célzatosan a nemi vágy felkeltésére vagy a nemiséget súlyosan szeméremszérvő nyíltsággal ábrázolja, már kimeríti a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés bűncselekményét.

¹⁶ a Fővárosi Főügyészség 197/2007/I-1. számú állásfoglalása

¹⁷ *A kort így jelölik „9yo”.*

Ez a kép vagy felvétel lehet valós személyről készült kép, amelyen a gyermek provokatív testhelyzetben illetve olyan ruházatban vagy éppen meztelenül szerepel, amely az előbb említett célzathoz készült. De lehet valós személyről, egy szoftver segítségével megszerkesztett provokatív felvétel, illetve rajz is.

Annak meghatározása, hogy a lefoglalt képek pornográf tartalmúak-e, az eljárás során problémát nem jelenthet. Van viszont egy kérdőjel számomra, amire a jogalkotók nem gondoltak a törvényben. Mi a helyzet abban az esetben, ha a képen vagy felvételen szereplő, egyértelműen megállapítható gyermek, öltözködése, magatartása nem provokatív, ám maga a környezet vagy háttér, ahol van, vagy ahova fotószoftverrel képét helyezték, már erősen pornográf tartalmat ad a képnek, vagyis alkalmas lehet a nemi vágy felkeltésére?

Szerintem, amennyiben a képet szoftver segítségével helyezték abba a környezetbe, és valójában azt a képhez illegálisan jutottak (például egy közösségi oldalról töltötték le), akkor, a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés mellett, megvalósulhat a személyes adattal való visszaélés büncselekménye. Ha a szülő tudtával használták fel a képet, akkor pedig a szülőre vonatkozóan, kiskorú veszélyeztetése tényállása is megvalósulhatna.

Gyermekpornográfiának minősül az is... „amely vizuálisan ábrázol vagy jelenít meg kifejezetten szexuális magatartást tanúsító létező gyermeket vagy gyermeknek tűnő személyt. Gyermekpornográfiának minősülnek a nem létező gyermekeket ábrázoló élethű képek is. A vizuális ábrázolás fogalmát úgy kell tekinteni, mint ami magában foglalja az elő nem hívott filmeket és videoszalagokat, valamint a számítógépes lemezen vagy elektronikusan tárolt, képpé alakítható elektronikus adatokat is.”¹⁸

2. A büntetőeljárás során tisztázni kell továbbá, mivel ez csak szándékosan elkövethető deliktum, hogy a pedofil képet/ felvételt szándékosan töltötték-e le és nem „véletlenül” került a számítógép adatbázisába, több, felnőtt tartalmú filmmel együtt. Ha több gyermekkorú személyről is van felvétel, akkor a szándékosság nem kérdéses.

---

¹⁸ A Bizottság jelentése a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló, 2003. december 22-i tanácsi kerethatározat 12. cikke alapján (letöltve 2012. május 06. a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0716:FIN:HU:HTML>)

Abban az esetben sem merülhet fel kétség, ha a képek mellett olyan digitális nyom-e-mail, chat szövegek lelhetőek fel, amely egyértelműen utal arra, hogy a gyanúsított célja kifejezetten a tiltott pornográf képek megszerzésére irányult.

Ha több felnőtt tartalmú film letöltése közben, egy gyermekkel készült felvétel is letöltésre került, úgy az nem bűncselekmény, hiszen a szándékosság nem állapítható meg.

3. A nyomozó hatóság és az elkövetői oldalon túl van egy szívbemarkoló oldala, az áldozati oldala ennek a bűncselekménynek.

Életkorukat tekintve már említettem, hogy 0-tól addig, amíg a 18. életévüket be nem töltik.

Az életkor vizsgálatát fordított sorrendben kezdem, vagyis a 16-18 évesekkel.

Ez a korcsoport lehet áldozat és elkövető is. Amennyiben egy tinipár egyik tagja arra biztatja a párját, hogy készítsen magáról erotikus képet, akkor a tényállás alapján, mind a két fél elköveti a bűncselekményt, hiszen megvalósul a készítés is és a megszerzés is.

Akkor is elköveti ezt a deliktumot, ha a manapság annyira népszerű, mobiltelefonnal szórakozóhelyen vagy oktatási intézményben szexuális aktust felvesznek, és azt egymás között terjesztik, vagy közé teszik a világhálón.

A 16. életévet be nem töltött fiatalok is szívesen töltik az idejüket a különböző chat szobákban, ahol hasonló életkorú vagy csak annak vélt személyekkel chatelnek. Ezek a virtuális helyek is kedveltek a pedofilok körében, hiszen magukat tini korúnak kiadva, rávehetik a fiatalokat, hogy magukról erotikus, pózolás képeket küldjenek, vagy éppen fordítva történik az eset, azaz a tini vallja magát idősebbnek. Ekkor nehéz lehet annak bizonyítása, hogy az elkövető szándékosan keresett fiatalokot, és eleve az volt a szándéka, hogy róla erotikus képet megszerezzen.

A pedofilok kedvenc célpontjai a testileg láthatóan éretlen lányok, fiúk. Őket néha a szüleiken vagy közös ismerősön keresztül cserkészik be, ajánlattal vagy modell-karrier lehetőségével.

De arra is volt már példa, hogy az utcán szólítottak le ténfergő fiatalokat, gyerekeket, pénzt vagy ajándékot ígérve azért, ha erotikus felvételt készíthetnek róluk. Még több összeget ígértek azért, ha barátaikat, ismerőseiket is beszervezik egy ilyen fotózásba.

Az áldozatok személye nem minden esetben derül ki, mert lehet, hogy nem mernek szólni a szülőnek, lehet, hogy a szülő szégyenében nem tesz feljelentést, de előfordulhat, hogy az elkészített felvételeket külföldön lehet csak elérni, így nem derül ki soha.

Ha mégis a rendőrség tudomására jut az eset, akkor nagy körültekintéssel kell eljárni. Fontos, hogy egy pszichológus is hallgassa meg a gyermeket. A nyomozó hatóság törekszik arra, hogy lehetőleg csak egyszer hallgassa ki az áldozatot. Ilyenkor a szülő vagy gondviselő jelenléte elengedhetetlen. Ésszerű az is, ha ez a kihallgatás nyomozási bíró előtt történik és az áldozatot a tárgyalásra már nem idézik be.

Vizsgálni kell a szülői felelősséget is, hiszen már arra is volt számtalan példa, hogy épp a szülő készített a gyermekéről erotikus képeket, vagy segítette az elkövetőt abban, hogy a saját gyerekeéről készüljenek ilyen képek

III.2. A bűncselekmény felderítése

1. A nyomozó hatóság munkáját nehezíti, hogy a pedofilok, vagy a pedofil képek iránt érdeklődő személyek külön fórumokon tartják a kapcsolatot egymással. Ezekre a fórumokra történő regisztrációhoz olyan feltételeket támasztanak, amit csak egy másik ugyanolyan érdeklődési körű személy tud teljesíteni, pl. képek feltöltése és megosztása, durvább feltételként saját videó készítése. Ilyen jellegű képeket a rendőrség egyetlen tagja sem fog készíteni sem magáról- sem egyetlen gyerekről sem¹⁹.

Így ismételen megjelenik egy probléma! Ha számítástechnikai szakértőt kérnek fel, arra, hogy a rendőrség birtokába került információkat ellenőrizze, akkor ő (mármint a szakértő) azáltal, hogy regisztrál, és ő maga tölt fel pedofil tartalmú képet, - még ha azt a rendőrség kérésére is teszi- bűncselekményt követ el.

Így, amennyiben nem sikerül a szakértő munkájával a nyomozásban eredményt elérni, vagy további bizonyításra is szükség van, akkor lehetőség van sőt kell is, a nyílt nyomozás során tanú kutatásra- és kihallgatásra, megkeresésre mind a pénzintézetek, mind pedig a szolgáltatók felé. Valamint leginkább célravezető az eljárási törvényben biztosított kényszerintézkedések alkalmazása.

---

¹⁹ az egyik kollégával való beszélgetésből idézett szöveg

A nyílt nyomozás előtt vagy alatt lehetőség van a különböző titkos szolgálati eszközök alkalmazására.

A titkos adatszerzést azzal szemben lehet alkalmazni, aki az elkövetéssel gyanúsítható, és/vagy azzal, aki a bűncselekményt elkövette²⁰.

2. Az előző pontban említett bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés²¹ (Tasz) illetve a rendőrségi törvényben szabályozott titkos információgyűjtés (Tigy) lehetősége a teljes körű felderítéshez elengedhetetlen a számítógépes bűnözők ellen vívott harcban. Ezek ismerete és alkalmazása, így a lehallgatás, a leplezett megfigyelés, puhatolás, de az elektronikus hírközlési szolgáltatás útján továbbított kommunikáció tartalmának megismerése és azok technikai eszközökkel történő rögzítése²² valamint számítástechnikai eszköz vagy rendszer útján továbbított, vagy azon tárolt adatok megismerése²³, a bűncselekmény elkövetőihez elvezethet és a nyílt eljárás során a törvények betartását követően sikeres vádemelési javaslatához vezethet.

A Be. 201.§ (1) bekezdése d.) pontja alapján többek között tiltott pornográf felvétellel való visszaélés miatt bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésnek vagy a rendőrségről szóló törvény 69.§ (3) bekezdés c.) pontja alapján titkos adatszerzés kezdeményezhető. De ugyanakkor a büntetőeljárásról szóló törvényünk hangsúlyozza, hogy a titkos adatszerzésnek csakis akkor van helye, ha megalapozottan feltehető, hogy más módon a bizonyítékok beszerzése kilátástalan vagy aránytalanul nagy nehézséggel járna...²⁴

Így akár a Tigy, akár a Tasz előtt mérlegelni kell a nyomozónak, hogy a keletkezett információk alapján és a törvényben engedélyezett eszközök közül melyikkel éri el a kívánt célt. Ezt követően pedig az ügyészt illetve a bírót kell már az engedély miatt meggyőzni.

Amennyiben a titkos információgyűjtést végrehajtása során az ügyben nyomozást rendelnek el, úgy már csak titkos adatszerzés folytatható.

A titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés közötti különbség tehát, hogy .. az egyik szigorúan nyomozást megelőző, ún. preaktív eljárási szakaszt elemző

---

²⁰ Be. 202.§ (1) bekezdés

²¹ 1998. évi XIX. tv a büntetőeljárásról szóló törvény 200.§-206/A. §

²² Be.200.§ (1) bekezdés b.) pontja

²³ Be. 200.§ (1) bekezdés c.) pontja

²⁴ Be. 202.§ (6) bekezdés

tevékenység (Tigy. a szerző),...a titkos adatszerzés a nyílt nyomozás elrendelésétől a vádemelésig tartó eljárási szakasz.²⁵

A számítógépes környezetben elkövetett bűncselekmények nemzetközi jellege miatt határokon átnyúló, együttműködés szükséges. Az együttműködés a hazai és a külföldi szervek, szervezetek között, valamint a hazai szervek egymással történő bűnügyi együttműködése elengedhetetlen.²⁶

Hazánkban az internetes bűnözéssel kapcsolatos ügyek nyomozását a Nemzeti Nyomozó Iroda Csúcstechnológiai Bűnözés Elleni Osztály, valamint a Budapesti Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Főosztály Gazdaságvédelmi Osztály I. Számítógépes Bűnözés elleni Alosztálya végzi.

A külföldi szervekkel, elsősorban Interpollal és az Europollal²⁷ folytat együttműködést.

3. Mivel előfordulhat az, hogy a titkos adatszerzés/információgyűjtés során a rendelkezésre álló időtartam alatt pont nem keletkezik olyan adat, amely a büntetőeljárás megindítását alátámasztaná, akkor is még lehetőség van a nyílt eszközökkel –így megkeresések, szakértő igénybevétele stb...- felhasználására. Ezek is szolgáltathatnak olyan információt, ami megalapozza a büntetőeljárás lefolytatását. A titkosszolgálati eszközökkel keletkezett korábbi információk pedig akár új értelmet is nyerhetnek.

A titkos adatszerzést követően a keletkezett adatokra nézve két eset történhet. Amennyiben nem használható fel a büntetőeljárás során keletkezett információ, akkor az ügyész rendelkezik annak megsemmisítéséről.²⁸

A másik esetben, amikor olyan információk keletkeznek, amelyeket az ügyész a bizonyítás során fel kívánja használni, akkor rendelkezik annak nyílttá tételéről.²⁹

4. Az eljárás során jelentkező bizonyítási nehézség áthidalható, vagy segítheti a bizonyítást, ha a nyomozásban, akár a nyílt eljárásban akár pedig a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtésben vizsgálják az elkövető anyagi helyzetét, esetleg azt, hogy a bűncselekményből származott-e jövedelme. Az elkövetésből származó

²⁵ Dr. Balla Lajos: Adalékok a titkos információgyűjtés, valamint a titkos adatszerzés kriminalisztikai és eljárási problémáihoz (letöltve 2012. május 05-én ww.debreceiitlotabla.hu/doc/bunteto/TitkosAdatgyujtes.pdf)

²⁶ Parti Katalin: Gyermekpornográfia az interneten 205. oldal (Bíbor Kiadó, Miskolc 2009)

²⁷ 2003. évi CXXX. törvény az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről

²⁸ Be. 206/A (3) bekezdés

²⁹ Be. 206.§ (1)-(4) bekezdései, valamint a Be. 206/A. §

vagyonról az eljárás végén, amennyiben bizonyítást nyer bűnössége, intézkedni kell lefoglalásáról és elkobzásáról³⁰.

A vagyonosodási vizsgálat lefolytatásához a Nemzeti Adó-és Vámhivatal segítsége igénybe vehető. A NAV munkatársai alapos, mindenre kiterjedő munkát tudnak végezni, mely hasznos segítséget nyújthat a nyomozás során. Ők rendelkeznek olyan technikával, illetve szakemberekkel, akik az internetes bűnözés felderítését előmozdítja.

III.3. A nyomozó hatóság által alkalmazható intézkedések

A bűncselekmények felderítéséhez, mint erre már számtalanszor utaltam, elengedhetetlen a bizonyítékok beszerzése, amely sokszor kényszerintézkedések alkalmazásával is jár. A kényszerintézkedések alkalmazásakor érvényesülnie kell az arányosság elvének, illetve, akkor alkalmazható, amennyiben az eljárás célja kisebb korlátozással járó más cselekménnyel nem biztosítható³¹.

A kényszerintézkedések eljárására vonatkozó szabályok közül azokat jellemzem, amelyeket minimum alkalmazni kell az eljárás során a gyanúsítottal szemben, vagy pedig annak felderítése érdekében.

A kényszerintézkedések alkalmazásánál a következő gyakorlati szempontokra érdemes véleményem szerint figyelemmel lenni:

- a. A szolgáltató megkeresése³² ne legyen rutinszerű. Főleg a tárhely- illetve tartalomszolgáltatók esetében (ha a kettő egy és ugyanaz a személyhez vagy jogi személyhez köthető), hiszen nekik többek között anyagi érdekük is fűződik ahhoz, hogy a hatóság számára nem tudjon pontos adatokat illetve neveket kiadni. A számítógépes bűnözők egy zárt világ, akik ismerik egymást, így előfordulhat, hogy

---

³⁰ a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (letöltve 2012.05.06-án <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:335:0001:0014:HU:PDF>)

³¹ Be. 60.§ (2) bekezdés

³² Be. 71.§ Megkeresés

éppen azt vagy annak érdekkörét keresi meg a rendőrség, aki a bűncselekményt elkövette.

Az internet-szolgáltató megkeresése elengedhetetlen, mivel az rögzíti és tárolja a szolgáltatást igénybevevő adatait. Ezen adatok ismerete már megfelelő kiindulási pontja lehet a nyomozásnak. Valamint segíti annak eldöntését, hogy a nyílt eljárás mellett szükség van-e bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre.

Amennyiben a titkos adatszerzés szükséges, úgy az Eht. 92.§-a alapján a szolgáltató együttműködni köteles³³.

Érdemes megkeresést küldeni ezenkívül a PSZÁF³⁴nak, hogy az elkövető rendelkezik-e bankszámlával valamelyik pénzügyi intézetnél.

A telefon társaságok megkeresése az eljárás kezdetekor elhanyagolhatatlan, a gyanúsított személy valamennyi telefonszáma miatt, esetleg azért, hogy mobil internettel rendelkezik-e.

- b. A házkutatás³⁵ előtt és alatt szintén érdemes körültekintően eljárni. A házkutatás kiterjed a ház, a lakás, egyéb helyiség vagy az azokhoz tartozó bekerített hely, ...jármű, illetőleg számítástechnikai rendszer vagy ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó adathordozó átvizsgálása... Mivel a házkutatásnak az a célja, hogy a nyomozóhatóság felderítse a bűncselekmény nyomait, így érdemes a pincétől a padlásig mindent átvizsgálni, azokat fényképezővel vagy pedig videokamerával rögzíteni.

A házkutatást, amennyiben több helyszín van, egyszerre, egy időben kell végrehajtani, mivel adatokat távoli, más gépről is lehet törölni vagy módosítani. Fontos a gyorsaság is emiatt.

A házkutatás alkalmával fontos az érintett jelenléte.

- c. Lefoglaláskor³⁶ a házkutatás alatt az érintettnek jelen kell lenni. Különösen fontos, amikor az adathordozó(k), számítógépek, stb. jelszóval van levédve és azt csak az

---

³³ 2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről szóló törvény

³⁴ Pénzügyi Szervek Állami Felügyelete

³⁵ Be. 149.§ Házkutatás

³⁶ Be. 151-157.§§

érintett ismeri³⁷. Amennyiben a hatóságnak nem segít, nem adja meg a hozzáférési jelszót, kódot, úgy a hatóság rendbírsággal sújthatja. A Be. még egy, véleményem szerint életszerűtlen, számomra érthetetlen kitétel is megfogalmaz, miszerint a terhelt megtagadhatja az adatok hozzáférhetővé tételét. Nagyon sok esetben a bűncselekménynek az az elkövetője, aki az illegális tartalmat feltöltötte a számítógép adatbázisába. Akkor, amennyiben ő a hozzáférési kódok megadását megtagadja, akkor még rendbírsággal sem sújtható, vagyis szakértő nélkül- de még lehet, hogy vele sem – ismerhető meg valamennyi adat, és a bizonyítás beszerzése nehezzé, hosszadalmasabbá válik. A lefoglalási jegyzőkönyvben minden tényt rögzíteni kell. Az írásos rögzítésen túl képi-illetve hangfelvevő készülék használata is elengedhetetlen!

A lefoglalást követően a bűnjelkezelésre is alaposan kell figyelni, hiszen hanyagság esetén nemcsak adat semmisíthető meg, de a tárgyi bizonyítási eszköz meg is rongálódhat.

- d. Számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés³⁸ eljárási cselekmény, mivel az elkövetők sok esetben nagyon jól értenek az informatikához, nem biztos, hogy a legszerencsésebb kényszerintézkedés vele szemben. Hiszen ez a számítástechnikai rendszer útján rögzített meghatározott adat feletti rendelkezési jog ideiglenes korlátozását jelenti. Tehát az eredeti nyomok megőrzésére kötelezi az elkövetőt.
- e. Szakértő igénybevételére szüksége van a már korábban leírt esetek miatt. Ha a költségkímélést nézzük, akkor az egyébként is evidens tényekről elég rendőri jelentést írni, de amennyiben szakmai kérdés merül fel, úgy mindenképpen szakértőt kell kirendelni.

Kicsit bizonytalanul jegyzem meg, hogy a sok bíróság elfogadja azt, ha maga a nyomozó hatóság állapít meg tényeket, de van olyan is, amelyik csak a szakértőjében bíz meg.

---

³⁷ Be. 152.§ szerint: a lefoglalás érdekében...az adat kezelőjét fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, illetőleg a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatot tegye hozzáférhetővé.

³⁸ Be. 158/A §

IV. A szolgáltatók és azok felelőssége

A szolgáltató³⁹ felelősségének megállapítása, bizonyítása nehéz kérdés. A szolgáltatók az illegális tartalommal kapcsolatos kötelezettségeit a 2001. évi CVIII. törvény szabályozza.

Eszerint a szolgáltató felel az általa rendelkezésre bocsátott, jogszabályba ütköző tartalmú információért⁴⁰. Ugyanakkor, a szolgáltató nem kötelezhető arra, hogy a rajtuk keresztül menő szolgáltatást, a több terrabyte-nyi adatot átvizsgáljon, monitorozzon, azokban jogsértő tartalmat, jogellenes tevékenységet keressen.

A szolgáltatók hatósággal történő együttműködési kötelezettsége törvényben rögzített kötelezettség. Azaz nem kölcsönös megállapodáson, hanem törvényen alapul.

A büntetőeljárás alapján a szolgáltató nyílt eljárásban vagy bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés vagy információgyűjtés során kerülhet kapcsolatba a hatósággal.

Az elektronikus hírközlésről szóló törvény⁴¹ alapján kötelezhető az együttműködésre és az adatok közlésére.

A szolgáltatókat először is, csak arra lehet kötelezni - hatósági értesítés követően- hogy amennyiben jogellenes tartalom található az általuk tárolt anyagok között, azt 12 órán belül távolítsák el.

A hatósági megkeresésnek eleget téve pedig meg kell adniuk az oldalt üzemeltető magánszemély vagy jogi személy nevét, címét, elérhetőségét, a szerződést, amely a felhasználásra vonatkozik.

A tárhely szolgáltató akkor mentesül a felelősségre vonás alól, ha bizonyítja, hogy nem volt tudomása a jogellenes tartalomról.

Egyébként gyakori, hogy úgy próbálják a szolgáltatók magukat kivonni a felelősség alól, hogy az általános szerződési feltételekben illetve a saját oldalukon is kikötik, nem lehet sem szerzői jogot sértő tartalmat, sem pedofil tartalmat elhelyezni, illetve semmilyen felelősséget

---

³⁹ a 2001. évi CVIII. törvény, az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről (továbbiakban Elker tv.) 2. § k.) pontja szerint: a szolgáltató az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes

⁴⁰ Elker tv. 7. § (1) bekezdés

⁴¹ 2003. évi C. törvény elektronikus hírközlésről szóló törvény (továbbiakban Eht.) 92. §-a az Együttműködés titkos információgyűjtés, titkos adatszerzés érdekében, illetőleg minősített időszakban és honvédelmi érdekből

nem vállalnak az ilyen tartalomért De összességében ezen a figyelmeztetésen kívül mást nem nagyon tesz az illegális anyagok ellen.

A szolgáltató nem tudja teljesíteni a kötelezettségét, amennyiben a kért adatokat törölte vagy

(Kérdésként merül fel számomra ugyanakkor, hogy mi a helyzet abban az esetben, ha a honlap címe, elnevezése eleve a tartalomra utal, és például szerepel benne a „pedo” szó vagy más olyan előtag, rövidítés, ami arra utal, milyen információt, tartalmat helyeznek el rajta?! Véleményem szerint itt sem a jóhiszeműségről, sem a felelősség alóli mentesülés lehetőségéről nem lehet szó. Azt az esetet már nem is említve, amikor a média is kap fel egy-egy hasonló ilyen hírt, de ennek ellenére tovább működik a honlap ugyanazzal a tartalommal és a szolgáltató még megvárja a hatóság értesítését, majd ezt követően tesz lépéseket az eltávolításra!)

Most a XXI. században, amikor az internet, a technika annyira meghatározza az életünket, amikor a hírekről még frissen értesülünk, amikor már az okostelefonok felváltják a PC-t, a hagyományos telefonokat, a faxot, amikor azonnal megkapjuk a híreket, emaileket, amikor már nemcsak az otthoni vagy irodai számítógépet érhetjük el bárhol, hanem még a saját televízióinkat is ezeken a zebben is tárolható okosság. Miért hihető ezek fényében, hogy nem volt tudomása a szolgáltatónak a jogellenes tartalomról?!

A tárhely-szolgáltatókra visszatérve, amennyiben szerzői jogot sértő bűncselekmény történik, úgy hihető lehet a „nem tudtam róla” védekezés. Pedofil képek esetében már álláspontom szerint más a helyzet.

Legelterjedtebb, hogy domain-regisztrációs szolgáltatást, valamint web-tárhely szolgáltatást kínáló internetes oldal szolgáltatásait úgy lehet igénybe venni, ha az oldalon található nyomtatványt kitöltve on-line visszaküldik. Vagyis nem kérnek semmilyen személyazonosító okmányt a megadott adatok ellenőrzésére.

Léteznek olyan szolgáltatók is, amelyek a honlapjukon azt hirdetik, hogy azért érdemes őket választani, mert nem kötelezik a felhasználót arra, hogy saját adataival regisztrálja magát és ennek előnye, hogy a hatóságnak ők sem tudják az adatokat kiadni. Így ők is levédik magukat,

ugyanakkor egy csábító lehetőséget kínálnak olyanoknak, akik illegális tartalmat osztanak meg.

Habár a szolgáltatónak a hatósággal együttműködési kötelezettsége van. Vagyis azokat a naplódokumentumokat, amelyek megőrzése a törvény erejénél fogva kötelező a hatóság kérésére át kell adni olyan formában, hogy azt értékelni tudja, a bizonyíték vesztese nélkül.

A fent nem nevesített tárhely-szolgáltatókat pedig hiába is keresné meg a hatóság, érdemleges információval nem biztos, hogy tudnak szolgálni. Sőt, igazából szándékukban sem áll, hogy a törvényi feltételeknek megfeleljen.

A hatályos jogszabályok egyike sem vezetett még be szankciókat, sem szabályokat azokra a (tárhely-) szolgáltatókra nézve, akik támogatják az anonimitás megőrzését. Abba már bele sem gondolok, hogy a szolgáltatásokért fizetendő díjazást hogyan, milyen számlára vagy címre teljesítik az ügyfelek.

Van eset, amikor a szolgáltatónak attól való félelmében, hogy más ügyfél adatait is átadja, és ezzel elveszíti a bizalmat, inkább törli a fájlokat, vagy módosítja azokat, ami a bizonyítási eljárást megnehezíti. Pedig az eljárási törvényünk⁴² minden, kényszerintézkedés elrendelése esetében, kitér arra, hogy az ügy szempontjából nem releváns adatokat törölni kell.

A XXI. században annyira megerősödött a számítógép és az internet szerepe, hogy ismereteinket már lassan nem a könyvekből, tapasztaltabb ismerőseinktől, tanárainktól szerezzük be, hanem egyszerűen a böngészőbe beírjuk a szavakat, keresési szempontokat és az ezer számra kiadja a találatokat. Sokszor még a felnőttek is mérlegelés nélkül olvassák, hiszik el és sajnos alkalmazzák a „tanácsokat”. Akkor a fiatalok, akiknek még tapasztalatuk sincs, a szülőktől kérdezni nem tudnak, nem mernek, így az internethez fordulnak, ahol sokszor válogatás nélkül hisznek el mindent.

A tanulmány elején már említett InHope nemzetközi szervezet véleményem szerint abban az esetben veheti fel a harcot eredményesen a pedofil tartalmakkal, ha a bejelentést követően, de még a tartalomszolgáltató felé tett, a tartalom törlésére felszólítás előtt, a lehető legtöbb

---

⁴² a Büntető eljárásról szóló törvényt értve

adatot, képet, bizonyítékot megfelelően menti, úgy, hogy azt a rendőrségi feljelentéskor csatolni tudják.

Épp az internet gyorsasága miatt szükséges minden adatot megfelelően menteni, azokat a bizonyításra alkalmas módon tárolni. A gyors hatósági fellépés, a rendszeres számítástechnikai oktatás és a nyomozó hatóság folyamatos technikai fejlesztése fontos, hiszen sokkal eredményesebben lehetne a felderítéseket végrehajtani. Ahogy a közlekedési balesetek megelőzésre figyelmet fordítunk, és megelőzni akarjuk, úgy jó lenne, ha számítógépes bűnözést nemcsak felderíteni szeretnénk, hanem megelőzni, illetve lépést tartani a fejlődésével.

V. Konklúzió

A gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazás, szexuális kizsákmányolás a legfontosabb feladata kell, hogy legyen minden országban. Sajnos minden napra jut egy-egy tragikus hír, amely a gyermekek ellen elkövetett bűncselekményről szól.

Nem elég a jogalkotók, a rendőrség fellépése ezek megfékezésére. Ez még mindig kevés.

Mivel ezek a bűncselekmények is elkövethetők számítógépes környezetben, így úgy gondolom, hogy nemcsak a szankciókra kellene helyezni a hangsúlyt, hanem arra, hogy az elkövetőket minél hamarabb sikerüljön kézre keríteni.

Ezt egyrészt a rendőrség számítástechnikai fejlesztésével, másrészt pedig az internet részletesebb szabályozásával lehetne elérni. Nem arra gondolok, hogy az állam teljes befolyással rendelkezzen az internethasználók fölött, hanem arra, hogy a szolgáltatókra vonatkozó szabályozás erőteljesebb legyen.

Az nem visszatartó erő, hogy egy illegális tartalmú honlap esetén eltávolítják vagy blokkolják a tartalmat, a hozzáférést, mert legfeljebb ugyanaz a tartalom más elérési útvonalon ismét elérhető lesz pár órán belül.

Inkább a szolgáltatókat kellene érdekeltté tenni, abban, hogy ezek a tartalmak nem jelenhessenek meg.

Ugyanakkor az iskolákban a számítástechnika oktatása alkalmával a tanároknak arra is gondot kell fordítaniuk, hogy milyen támadásnak vannak kitéve a felhasználók, a gyerekek. Ők sokkal sérülékenyebbek, és az őket ért bármilyen támadás kihathat egész életükre, így fontos szerepet kapnak az oktatók is abban, hogy megelőzzék a sértetté válást.

A szülők szerepéről pedig nem is beszélve, akik az otthoni technikai eszközök gyerek biztossá tételét elmulasztják. Pedig csak egy egyszerű program és kiszűrhető a káros tartalom, csak egy egyszerű beszélgetés és megelőzhető, hogy a gyerek lelke, teste megsérüljön.